

SCI-CONF.COM.UA

**WORLD SCIENCE:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**ABSTRACTS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 1-3, 2020**

**TORONTO
2020**

WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Abstracts of I International Scientific and Practical Conference

Toronto, Canada

1-3 October 2020

Toronto, Canada

2020

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “World science: problems, prospects and innovations” (October 1-3, 2020) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2020. 710 p.

ISBN 978-1-4879-3793-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // World science: problems, prospects and innovations. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Toronto, Canada. 2020. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-world-science-problems-prospects-and-innovations-1-3-oktyabrya-2020-goda-toronto-kanada-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: toronto@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua/>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Perfect Publishing ®

©2020 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Aliya Umran Aliaga Alizadeh</i> LANGUAGE STYLE OF NIZAMI GANJAVI'S POETRY.	13
2.	<i>Andrusha A. B., Holozubova O. V., Cynthia Onyekelu</i> MALARIA KNOWLEDGE AMONG RURAL PATENT AND PROPRIETARY MEDICINE VENDORS IN NIGERIA.	21
3.	<i>Basaraba R. Yu., Bogdan N. S., Pazyniuk A. Yu.</i> SOME PECULIARITIES OF TEACHING THE SUBJECT «ORGANIZATION AND ECONOMICS IN PHARMACY» TO THE MASTER'S STUDENTS OF PHARMACY.	25
4.	<i>Belenok V. Iu.</i> APPLICATION OF HYDROLOGY TOOLSET ARCGIS FOR GEOINFORMATION MODELING AND FLOOD MAPPING.	31
5.	<i>Biletska Ye., Tretyakov O., Harmash B.</i> IDENTIFICATION OF POTENTIAL HAZARD TAKING INTO ACCOUNT THE JOINT IMPACT OF HARMFUL FACTORS IN THE WORKING AREA OF EMPLOYEES OF THE RAILWAY TRANSPORT.	36
6.	<i>Didkovska T. L.</i> SPECIFICS OF TRANSLATION OF UKRAINIAN DIMINUTIVES INTO ENGLISH.	48
7.	<i>Efremov S. V.</i> ASPECTS OF VIDEO APPLICATION IN ENGLISH LEARNING.	55
8.	<i>Farrukh Yuldashev Ergashboyevich, Bashoratkhon Nizomova Begaliyevna</i> PESTS AND CONTROL MEASURES ON PEAR TREES IN ANDIJAN REGION CLIMATE CONDITIONS.	63
9.	<i>Gaybiev A. A., Djurabekova A. T., Igamova S. S., Khamedova F.</i> DETERMINATION OF THE EFFICIENCY OF DIABETIC POLYNEUROPATHY THERAPY.	68
10.	<i>Hryhoshkina Ya., Sobko I.</i> TRANSLATION OF RELIGIOUS AND HISTORIC NAMES FROM ENGLISH INTO GERMAN (THE CASE STUDY OF DAN BROWN'S NOVEL "DA VINCE CODE").	75
11.	<i>Ivanchenko O., Malakhova S., Melnikova O.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ».	81
12.	<i>Kambarova D. M.</i> SIMULATION TRAINING IS A PRIORITY IN CONTINUOUS PROFESSIONAL EDUCATION FOR NURSES.	88

71.	Рассадіна І. Ю., Третьякова С. О., Сторожик Л. І., Войтовська В. І.	508
	ВИДОВИЙ СКЛАД БУР'ЯНІВ У ПОСІВАХ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ВТРАТИ ВРОЖАЮ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО.	
72.	Романюк І. О.	516
	ЕКООСВІТА ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ УЧНІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ В ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО- ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНИМИ ПЕДАГОГАМИ.	
73.	Садовенко С. Г.	526
	КОМПОНЕНТИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТЕХНІЧНИХ КОЛЕДЖІВ.	
74.	Сараєва О. В.	532
	ВЗАЄМОДІЯ ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ І ЕСТЕТИЧНОГО ПРЕДМЕТУ.	
75.	Свередюк У. Д.	540
	ЦІЛОЧИСЕЛЬНА САКРАЛЬНА МАТЕМАТИКА ОПТИЧНИХ ІЛЮЗІЙ У НЕЙРОЛІНГВІСТИЦІ УКРАЇНСЬКИХ КЛАСИКІВ.	
76.	Сезонов В. С.	548
	ВОПРОСЫ ТЕХНОЛОГИИ ПОЧЕРКОВЕДЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ ДОКУМЕНТОВ.	
77.	Семенюк Д. А.	553
	РЕЛІГІЙНЕ ВИХОВАННЯ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНИ.	
78.	Соснова В. А., Куцевол О. П.	556
	ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.	
79.	Соснова М. А.	560
	SOFT SKILLS У СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ХХІ СТОЛІТТЯ.	
80.	Софілканич Н. Ю.	564
	СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.	
81.	Стельмах Н. Є., Ремез І. Г.	567
	ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК МЕТОД КОНТРОЛЮ.	
82.	Сура Н. А.	570
	SMART-ОСВІТА: МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.	
83.	Сухорукова Л. А.	575
	SOFT SKILLS ДЛЯ УСПІШНОСТІ У ЖИТТІ ТА МЕДИЧНІЙ КАР'ЄРІ.	

УДК 632.51:633.16(477.61)

**ВИДОВИЙ СКЛАД БУР'ЯНІВ У ПОСІВАХ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ТА
ЙОГО ВПЛИВ НА ВТРАТИ ВРОЖАЮ В УМОВАХ
ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО**

Рассадіна Ірина Юріївна

к. с.-г. наук, старший викладач

Третьякова Світлана Олексіївна

к. с.-г. наук, доцент

Уманський національний університет

садівництва, вул. Інститутська, 1, м. Умань

Черкаська обл., 20305, Україна

Сторожик Лариса Іванівна

доктор с.-г. наук

Інститут біоенергетичних культур і цукрових

буряків НААН України

вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03110, Україна

Войтовська Вікторія Іванівна

к. с.-г. наук, ст. науковий співробітник

Інститут біоенергетичних культур і цукрових

буряків НААН України

вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03110, Україна

Анотація. У посівах ярого ячменю вивчено видовий і кількісний склад бур'янів. Встановлено вплив забур'яненості посівів та втрат зернової продуктивності.

Ключові слова: врожайність, ячмінь ярий, бур'яни, посіви, забур'яненість

Вступ. Ярий ячмінь вирощують в Україні як продовольчу, кормову й технічну культуру. Проте за обсягом використання його продукції в народному господарстві він є насамперед однією з цінних зернофуражних культур, частка якої в балансі концентрованих кормів є значною. У нашій країні ярий ячмінь врожайніший за інші ярі хліба першої групи. Поширені два підвиди ярого ячменю: вульгаре (*Hordeum vulgare*) – шестирядний і дистіхум (*H. distichum*) – дворядний, у якого лише середні колоски у трійках плодючі [1].

Можна відмітити основні переваги вирощування ячменю, це перш за все:

- найбільш скоростигла яра зернова культура;
- одна з найбільш поширених зернових у світі;
- найменш вибагливий до обробітку серед злакових;
- високоврожайна культура;
- гарний попередник;
- наявні українські сорти добре пристосовані до місцевих погодних умов;
- у посушливих районах врожайніший, ніж пшениця [2].

Однак, поряд із перевагами, можна відмітити і недоліки цієї культури: – хвороби, такі як борошниста роса, карликова іржа, плямистості, можуть знищити до 40% врожаю;

- недостатньо розвинена вітчизняна селекція, адже українці частіше обирають іноземну;
- через надмірне зволоження ймовірно вилягання;
- зерно ячменю досить тендітне, тому можливе пошкодження під час обмолочування;
- чутливий до гербіцидів;
- чутливий до удобрення;
- високий рівень живлення призводить до раннього вилягання посівів [1, 3].

Враховуючи всі плюси і, незважаючи на мінуси, ячмінь залишається

однією з важливих культур в сівозміні українських аграріїв, які намагаються створити всі умови для того, щоб позбавитись вищевказаних негативних моментів [4].

Значної уваги підчас вирощування приділяють боротьбі із бур'янами. Використання гербіцидів стало невід'ємним елементом технології вирощування більшості сільськогосподарських культур, що дало змогу скоротити трудомісткість заходів догляду за польовими культурами та підвищити рентабельність виробництва. Хоча гербіцидам відводиться важлива роль, але вони не повинні виступати домінуючим елементом контролю засміченості посівів [5].

Відомо, що бур'яни у більшості суттєво переважають культурні рослини у боротьбі за фактори життя, оскільки мають більш високу репродуктивну здатність, кращу пристосованість до зовнішніх умов, високу конкурентоспроможність, розмаїтість біологічних особливостей насіння і органів вегетативного розмноження, здатність паразитувати на інших рослинах тощо [6].

Розтягнутість строків появи сходів бур'янів різних біологічних груп протягом весни, літа й осені обумовлює неодночасність настання фенологічних фаз, тобто строкатість вікового складу навіть у межах одного і того ж виду, що значно утруднює боротьбу з ними. Цю проблему ускладнюють і різноманіття способів розмноження, поліморфність, здатність насіння легко обсіпатися і поширюватися на великі відстані, а в деяких видів переносити несприятливі умови зимівлі у будь-якій фазі розвитку [5].

Насіння бур'янів, що не мають періоду біологічного спокою, за необхідних умов (наявності певної кількості вологи і відповідної температури) можуть проростати і давати рясні сходи відразу після опадання наприкінці літа – на початку осені. Тому, рання оранка зябу у більшості районів України за наявності відповідних погодних умов провокує появу масових сходів таких бур'янів, що значно полегшує боротьбу з ними. У цей період з'являються і

сходи бур'янів, насіння яких має період біологічного спокою, але тільки з насіння, що раніше потрапило в ґрунт і вийшло з цього стану. Практично всі сходи ярих бур'янів під час зимівлі гинуть [7].

При пізній зяблевій оранці навіть за наявності достатньої кількості вологи насіння бур'янів не проростає через настання на цей період низьких температур, і сходи їх з'являються лише навесні. Навесні відбувається дружне проростання і бур'янів, насіння яких має період біологічного спокою (у більшості він вимірюється 5-6 місяцями). Інтенсивність проростання деяких бур'янів навесні обумовлюється ще й тим, що протягом осені і навесні верхній шар ґрунту дуже ущільнюється, що сприяє більш швидкій появі їх сходів. Однак для проростання насіння багатьох видів бур'янів потрібне повітря, якого бракує у щільному ґрунті. Тому раннє весняне боронування за умов настання фізичної спільності ґрунту провокує проростання найбільшої кількості насіння бур'янів.

Наступний обробіток ґрунту (культивуації або розпушування різними знаряддями) викликає додаткове проростання насіння бур'янів. За період між першою і передпосівною культивуацією (залежно від культури, що має висіватися, – 8-20 діб) з'являються сходи більшості бур'янів, які знищуються передпосівною культивуацією. Сходи пізніх бур'янів знищуються під час досходового боронування посівів. Воно, у свою чергу, провокує проростання нового насіння пізніх бур'янів і появу їх сходів, які знищують післясходовим боронуванням посівів, міжрядними обробітками, а також хімічним способом [8, 9].

Поява сходів бур'янів впродовж літа значною мірою залежить від кількості опадів. Навіть незначні дощі сприяють проростанню насіння бур'янів і появі їх у гніздах, рядках та стрічках більшості просапних культур, де збирається вода, що значно утруднює боротьбу з ними. Відростання ж багаторічних бур'янів відбувається протягом всього періоду вегетації культурних рослин.

Боротьба з бур'янами має бути тісно пов'язана з технологічними

прийомами вирощування тієї чи іншої культури, спрямованими на створення сприятливих умов росту і розвитку рослин. Найбільш ефективні щодо цього передпосівний обробіток ґрунту, обробіток чистих парів, обробіток ґрунту після збирання врожаю польових і овочевих культур тощо. Однак навіть суцільний обробіток ґрунту нездатний повністю знищити багаторічні бур'яни, навпаки, підрізання вегетативних органів багаторічних бур'янів, особливо кореневищних і коренепаросткових, сприяє зростанню засміченості ними полів. А оскільки на кожному полі ростуть бур'яни різних біологічних груп, тому агрозаходи, спрямовані на знищення одних видів, нерідко призводять, відповідно, і до збільшення чисельності інших [1, 9, 10].

Тому успішна боротьба із засміченістю полів можлива лише за умов планомірності, систематичності, безперервності і наукової обґрунтованості. Вона має включати комплекс агротехнічних, хімічних, біологічних та ін. заходів і проводитись, починаючи із пожнивного періоду доти, поки поля не будуть практично цілком очищені від бур'янів і надалі для підтримки їх у такому стані.

Мета проведених досліджень полягала у вивченні бур'янового угруповання та втрат зернової продуктивності, що відбувалися за відмови від будь-якого механічного обробітку ґрунту та порівняння отриманих результатів із традиційним обробітком.

Матеріали та методика досліджень. Обліки забур'янення посівів виконували за загальноприйнятими методиками. Забур'яненість посівів визначали упродовж вегетаційного періоду ячменю кількісно– ваговим методом [11,12].

Результати досліджень. У посівах ячменю ярого упродовж вегетаційного періоду були відмічені такі види бур'янів: ранні ярі – редька дика (*Raphanus raphanistrum* L.), гірчиця польова (*Sinapis arvensis* L.) та ін.; пізні ярі – амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisiifolia* L.), мишій зелений (*Setaria viridis* (L.) Pal. Beauv.) і мишій сизий (*Setaria glauca* (L.) Pal. Beauv.), лобода біла

(*Chenopodium album* L.), щириця звичайна (*Amaranthus retroflexus* L.); багаторічний кореневищний – пирій повзучий (*Elytrigia repens* L.); багаторічні коренепаросткові – осот жовтий польовий (*Sonchus arvensis* L.), осот рожевий (*Cirsium arvense* L.), берізка польова (*Convolvulus arvensis* L.), гірчак повзучий (гірчак рожевий, гірчак степовий звичайний) (*Acroptilon repens* (L) DC.) – належать до найбільш злісних карантинних бур'янів з родини айстрових. Окрім цих видів у посівах проблемними бур'янами були: паслін чорний (*Solanum nigrum* L.), злинка канадська (*Erigeron canadensis* L.), гірчак розлогий (*Polygonum lapathifolium* L.), молочай лозяний (*Euphorbia virgata* W.K.) плоскуха звичайна (*Echinochloa crusgalli* (L.) P. Beauv.) сокирки польові (*Consolida regalis* S. F. Gray).

Крім того, досліджено, що забур'яненість у посівах ярого ячменю залежно від видового складу переважав змішаний тип.

Таблиця 1

Забур'яненість посівів ярого ячменю та втрати зерна, т/га

Видова назва бур'яну	Кількість бур'янів шт./м ²						
	5	10	15	20	25	30	35
	т/га						
Змішаний тип	0,04	0,26	0,35	0,57	0,96	1,10	1,45
Осот польовий або рожевий (<i>Cirsium arvense</i>)	0,02	0,37	0,43	0,91	0,94	1,02	1,43
Осот жовтий польовий (<i>Sonchus arvensis</i>)	0,02	0,46	0,51	0,96	0,98	1,49	1,55
Лобода біла (<i>Chenopodium album</i>)	0,01	0,06	0,22	0,25	0,38	0,59	0,61
Щириця звичайна (<i>Amaranthus retroflexus</i>)	0,01	0,05	0,17	0,22	0,36	0,52	0,57
Мишій сизий (<i>Setaria glauca</i>)	0,01	0,03	0,16	0,24	0,33	0,43	0,47
Амброзія полинолиста (<i>Ambrosia artemisifolia</i>)	0,03	0,23	0,31	0,36	0,41	0,69	0,72
Пирій повзучий (<i>Elytrigia repens</i>)	0,03	0,18	0,33	0,57	0,43	0,83	0,87

Експериментально встановлено, що залежно від кількості бур'янів у посівах ярого ячменю були втрати зернової продукції від 0,02 до 1,55 т/га. Як

водно із даних таблиці 1 найнижча кількість втрати спостерігалась за кількості бур'янів 5 та 10 шт./м² і відповідно із збільшення кількості втрати зернової продукції збільшувались. Важливим доцільно відмітити негативний вплив у посівах багаторічних коренепаросткових бур'янів та ярі види (таб.1.).

Висновки. У посівах ячменю ярого упродовж вегетаційного періоду були відмічені різні види бур'янів: ранні ярі та пізні ярі. Залежно від кількості бур'янів у посівах ярого ячменю були втрати зернової продукції від 0,02 до 1,67 т/га.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко – К.: Аграрна освіта, 2001. — 591 с.
2. Наукові назви польових бур'янів. Довідник / Р.І. Бурда, Н.Л. Власова, Н.В. Мироська, Є.Д.Ткач. – К. – 2004. – 95 с.
3. Веселовський І.В. Довідник по бур'янах / І.В. Веселовський, Ю.П. Манько О.Б. Козубський. – К.: Урожай, 1993. – 208 с.
4. Циков В. С. Бур'яни: шкодочинність і системаз ахисту / В. С. Циков, Л. П. Матюха. – Дніпропетровськ: Енем, 2006. – 86 с.
5. Єщенко В.О. Мінімалізація механічного обробітку. Забур'яненість посівів ярих культур залежно від системами підготовки ґрунту. Карантин і захист рослин. 2008. № 10. С. 15–17.
6. Кочик Г.М. Оптимізація заходів регулювання чисельності бур'янів у посівах пшениці озимої за вирощування у Поліссі. Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН». 2012. Вип. 1–2. С. 26–36.
7. Циліорик О. І. Забур'яненість ячменю ярого залежно від обробітку ґрунту та удобрення в сівозмінах короткої ротації / О. І. Циліорик, В. П. Шапка // Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. – 2016. – № 10. – С. 25–31. – Режим доступу: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/372>

8. Карнаух О. Б. Забур'яненість посівів та урожайність ячменю ярого за різних заходів основного обробітку ґрунту / О. Б. Карнаух // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2013. – Вип. 82. – С. 100–106. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zhrumus_2013_82_19.

9. Одарченко О. М. Забур'яненість посівів ячменю ярого за полицевого та «нульового» обробітків ґрунту в Правобережному Лісостепу України / О. М. Одарченко, С. П. Танчик // Карантин і захист рослин. – 2016. – № 2–3. – С. 9–11. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2016_2-3_5.

10. Кирилюк В. П. Забур'яненість посівів ячменю ярого залежно від систем основного обробітку ґрунту / В. П. Кирилюк // Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства УААН». – 2010. – Випуск 1–2. – С. 22–31.

11. Грицаєнко З.М., Грицаєнко А.О., Карпенко В.П. Методи біологічних та агрохімічних досліджень рослин і ґрунтів. – К: ЗАТ „Ніч лава”, 2003. – С. 231–236.

12. Мойсейченко В. А., Єщенко В. О. Основи наукових досліджень в агрономії. – К.: Вища школа, 1994. – 334 с.

CERTIFICATE

is awarded to

Rassadina Iryna

for being an active participant in
International Scientific and Practical Conference

**“WORLD SCIENCE: PROBLEMS,
PROSPECTS AND INNOVATIONS”**

24 Hours of Participation

TORONTO

1-3 October 2020

sci-conf.com.ua

CERTIFICATE

is awarded to

Storozhyk Larysa

for being an active participant in
I International Scientific and Practical Conference

**“WORLD SCIENCE: PROBLEMS,
PROSPECTS AND INNOVATIONS”**

24 Hours of Participation

TORONTO

1-3 October 2020

sci-conf.com.ua

CERTIFICATE

is awarded to

Voitovska Viktoriia

for being an active participant in
I International Scientific and Practical Conference

**“WORLD SCIENCE: PROBLEMS,
PROSPECTS AND INNOVATIONS”**

24 Hours of Participation

TORONTO

1-3 October 2020

sci-conf.com.ua

CERTIFICATE

is awarded to

Tretiakova Svitlana

for being an active participant in
I International Scientific and Practical Conference

**“WORLD SCIENCE: PROBLEMS,
PROSPECTS AND INNOVATIONS”**

24 Hours of Participation

TORONTO

1-3 October 2020

sci-conf.com.ua

